

საქართველოს ბარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA
ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახური
SERVICE OF LICENSES AND PERMITS

საქართველო, თბილისი; 0114, ბ. ბაღუას ქ.ა, ტელ.: 72 72 60

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 54

“ 13 ” 08 2010 წ.

I. სამართო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – „აგურის წარმოება“;
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შ.პ.ს. „ლება“,
ლაგოდეხის რაიონი, სოფ. ბიასუბანი;
3. განხორციელების ადგილი – ლაგოდეხის რაიონი, სოფ. ჰერეთისკარი;
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 02.08.2010წ;
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – ი.მ. „ზაალ მოძმანაშვილი“.

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შ.პ.ს. „ლება“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „აგურის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) ანგარიშის თანახმად საწარმო, მდებარეობს ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ჰერეთისკარის სამხრეთ-დასავლეთით. საწარმომდე მიდის საავტომობილო გზა, რომელიც მოითხოვს შეკეთებას. წარმოებისთვის გამოყენებული ფართობი შეადგენს 3.2 ჰა-ს. ავტომაგისტრალამდე მანძილი შეადგენს 100 მეტრს. უახლოესი საცხოვრებელი უბანი დაშორებულია 1000 მეტრით.

ვინაიდან საწარმო ფუნქციონირებს მე-20 საუკუნის 60-იანი წლებიდან, საწარმოს განთავსების ახალი ალტერნატიული ვარიანტების განხილული არ არის.

პირველადი ნედლეულის გადაამუშავება და მომზადება ხდება რუსული (საბჭოური) წარმოების დანადგარებით. საწარმოს საპროექტო წარმადობა არის დღეში 5000 აგურის გამოშვება, დღე-ღამეში გამოიყენება 7.8 მ³ (17.94 ტ) ნედლეული (თიხა).

ტერიტორიაზე ტექნიკური პირობებისა და უსაფრთხოების მოთხოვნების გათვალისწინებით განაწილებულია აგურის გამოსაწვავი ღუმელი, ალიზის აგურის ღია საშრობი; პირველადი ნედლეულის საწყობი; მოსამზადებელი დანადგარები; წარმოებასთან დაკავშირებული სხვა ინვენტარი და მოწყობილობები.

სამუშაო დღეების რაოდენობა წელიწადში შეადგენს 220-ს, 8 საათიანი სამუშაო დღით (მხოლოდ ღუმელში მიმდინარეობს გამოწვა 24 საათის განმავლობაში).

საწარმო წელიწადში გეგმავს 1,1 მლნ ცალი აგურის გამოშვებას, რისთვისაც გამოიყენებს 4000 ტონა თიხას. საწარმოში საწვავად გამოიყენება ტყიბულის ქვანახშირი.

საწარმოს ტერიტორიაზე თიხა შემოიზიდება ავტოთვითმცლელებით და იყრება თიხის საწყობში, საიდანაც თიხა ტრაქტორის საშუალებით იყრება ბუნკერში, ხოლო აქედან ლენტური ტრანსპორტიორით გადადის თიხის გამაფხვიერებელ – დამსრეს დანადგარში. ამ დანადგარიდან თიხა ლენტური ტრანსპორტიორის საშუალებით გადადის თიხის ამზელში, ხოლო შემდეგ ხვდება წნეხში. წნეხში ფორმამიცემული თიხა იჭრება საჭრელში და ლენტური ტრანსპორტიორის საშუალებით გადადის ზემოდან დახურულ ღია საწყობში ალიზის ბუნებრივი შრობისთვის, რომელიც გრძელდება ორი დღის განმავლობაში. შემდეგ გამშრალი ალიზი გამოსაწვავად თავსდება გამოწვის ღუმელში, რომელშიც საწვავად გამოიყენება ტყიბულის ქვანახშირი და რომლის ხარჯი შეადგენს საშუალოდ 85 კგ–ს საათში. გამოწვა მიმდინარეობს დაახლოებით 24

საათის განმავლობაში. ამომწვარი აგური შემდეგ ეწყობა საწარმოს ეზოში შემდგომი რეალიზაციისთვის. ქვანახშირი საწარმოში შემოიზიდება ავტოთვიომცლელებით და იყრება ქვანახშირის საწყობში. ქვანახშირის მსხვილი ფრაქცია (100 მმ-ზე მეტი ზომის), რომელიც შეადგენს მთლიანი შემოტანილი ქვანახშირის რაოდენობის დაახლოებით 10%-ს, იმსხვრევა ქვანახშირის სამსხვრევეში, საიდანაც ეს და დანარჩენი 90% ქვანახშირის რაოდენობა მიეწოდება პირდაპირ გამოწვის ღუმელს. ქვანახშირის წვის შედეგად წარმოქმნილი ცხელი მტვერნარევი ნამწვი აირები მილის საშუალებით გაიფრქვევა ატმოსფეროში.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში ზოგადად განხილულია გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა, მოცემულია დაგეგმილი საქმიანობის ობიექტის რაიონის გარემოს არსებული მდგომარეობის აღწერა, რომელშიც განხილულია რაიონის გეოლოგიური აგებულება, კლიმატური და მეტეოროლოგიურ პირობები, ჰიდროლოგიური ქსელი, დახასიათებულია ნიადაგები, მცენარეული საფარი, ცხოველთა სამყარო და ძირითადი ლანდშაფტები. ანგარიშში წამოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს ნაკრძალი ან დაცული ტერიტორია არ მდებარეობს, ასევე ისტორიულ-არქეოლოგიური ძეგლები და სხვა კულტურული ფასეულობები არ აღრიცხულა და შესაბამისად მათზე საწარმოს საქმიანობით მოსალოდნელი ზემოქმედება განხილული არ არის.

გზშ-ს ანგარიშში აღნიშნულია, რომ:

- საწარმოს ფუნქციონირების პერიოდში ზედაპირული წყლის დაბინძურება საწარმოო ჩამდინარე წყლებით არ ხდება, ვინაიდან მის სიახლოვეს არ არის ბუნებრივი წყალსადინარი, საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი არ ითვალისწინებს საწარმოო ნახშირი წყლების ჩაშვებას, ტერიტორიიდან შესაძლებელია მხოლოდ სანიაღვრე წყლების გადინება.
- ნიადაგის დაბინძურების ალბათობა შესაძლებელია საწარმოს ტერიტორიის უშუალო სიახლოვეს და მისი გავლენა მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე უმნიშვნელო იქნება.
- ფლორასა და ფაუნაზე საქმიანობის ზეგავლენა ასევე უმნიშვნელოა, ვინაიდან საწარმოს სიახლოვეს არ არის ბუნებრივად აღმოცენებული მრავალწლიანი ხე-მცენარეები და არ აღრიცხულა ფაუნის წარმომადგენლთა საბინადრო ადგილები.
- ჩატარებული გათვლებისა და წარმოების ტექნოლოგიის გათვალისწინებით, ობიექტიდან წარმოქმნილი ხმაური არ აღემატება დასაშვებ ნორმებს.

წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით საწარმოს ექსპლუატაციის დროს გარემოს უმთავრესი დაბინძურების წყაროებია: აგურის გამოწვის ღუმელი, ავტოთვიომცლელებიდან თიხის ჩამოცლა და ბუნკერში ჩაყრა, თიხის საწყობი, თიხის გამაფხვიერებელ-დამსრეხი დახადვარი, ლენტური ტრანსპორტიორით

თიხის გადაადგილება, ავტოთვითმცლელებიდან ქვანახშირის ჩამოცლა და ბუნკერში ჩაყრა, ქვანახშირის საწყობი ქვანახშირის სამსხვრევი დანადგარი. აღნიშნული წყაროებიდან მოსალოდნელია მავნე ნივთიერებების გაფრქვევა და ხმაური. ატმოსფერულ ჰაერში გამოიყოფა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: მტკვერი, ნახშირჟანგი, აზოტის დიოქსიდი, გოგირდის ანჰიდრიდი, ნახშირწყალბადები და ნახშირორჟანგი.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიში განხორციელდა ავტომატიზებული კომპიუტერული პროგრამა „ЭКОЛОГ“ - ის გამოყენებით, რომელმაც აჩვენა, რომ არცერთი მავნე ნივთიერებისათვის ფაქტიური კონცენტრაციის მნიშვნელობა საწარმოდან 500 მეტრი რადიუსის მანძილზე (მით უმეტეს 1000 მეტრი რადიუსის მანძილზე) არ აღემატება ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციის ნორმატიულ მნიშვნელობას, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების რაოდენობის მიღებული სიდიდეები შეიძლება ჩაითვალოს ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევის ნორმებად. გაბნევის ანგარიში ჩატარდა ჯამური ზემოქმედების ეფექტის მქონე მავნე ნივთიერებების გათვალისწინებითაც.

საწარმოს მიერ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი და ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროებისა და მათ მიერ გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში შეთანხმებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შესაბამის სამსახურებთან.

საწარმოდან მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშმა აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია (და არც ჯამური ზემოქმედების მქონე მავნე ნივთიერებების კონცენტრაცია) არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან დაშორებულ 500 მეტრიან რადიუსის მანძილზე და მითუმეტეს, ობიექტიდან დაშორებულ უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან (1000 მ) მიმართებაში, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

საწარმოში წყალი გამოიყენება თიხის დამუშავებისას, მისი მომზადების სტადიაზე, თიხის საზელ დანადგარში დასალბობად. წყლის აღება ხორციელდება საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული ჭიდან. წყლის მარაგის შესაქმნელად დამონტაჟებულია 10 მ³ მოცულობის ლითონის ავზი, მისი გამოყენება ასევე შეიძლება ხანძარსაწინააღმდეგო დანიშნულებით. საყოფაცხოვრებო დანიშნულების წყალი საწარმოში შემოაქვთ გადასატანი ჭურჭლით, დასახლებული პუნქტის წყალსადენიდან ან საცალო ვაჭრობის ქსელიდან.

სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები, რომლებიც წარმოიქმნება ატმოსფერული ნალექების (წვიმა, თოვლი) დროს მექანიკური სალექარის გავლის შემდეგ გაედინება გრუნტის ზედაპირზე.

სამეურნეო - ფეკალური კანალიზაციისთვის საწარმოში მოეწყობა არადვილიანი ამოსაწმენდი ორმო, რომლიდანაც გათვალისწინებულია თხევადი არჩენების პერიოდული გატანა საასენიზაციო ავტომატით.

წარმოდგენილ ანგარიშში განსაზღვრულია საქმიანობის პროცესში შესაძლო ეკოლოგიური სიტუაციების ალბათობა და მათი მოსალოდნელი შედეგების თავიდან აცილების ღონისძიებები, ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები, შეფასებულია საქმიანობის ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური შედეგები. ასევე განსაზღვრულია გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე უარყოფითი ზეგავლენის შემცირებისა და თავიდან აცილების ღონისძიებები. მოცემულია მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობები, მათი წარმოქმნის ალბათობა და მართვის კონკრეტული ღონისძიებანი. განხილულია გარემოსდაცვითი კონტროლისა და მონიტორინგის მეთოდები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში, ექსპერტო კომისიის წევრების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის მესამე თავს.

III. პირობები

1. საწარმოს ხელმძღვანელობამ საწარმოო ობიექტის ექსპლუატაციისას აწარმოოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგი (თვითმონიტორინგი);
2. საწარმოს ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს:
 - „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
 - წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენების რაოდენობასა და მათ უსაფრთხო განთავსებაზე პერიოდული მონიტორინგის წარმოება;
3. შესრულდეს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით განსაზღვრული სავალდებულო მოთხოვნები, რეკომენდაციები და ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

IV. დასკვნა

შ.პ.ს. „ლება“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „აგურის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი:

ნიკოლოზ ჭანჭავაძე

(სახელი გვარი)

საქართველოს ბარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების
მინისტრის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 1-412

ქ. თბილისი

„16“ 08 2010 წ.

შ.პ.ს. „ლება“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის, მე-4 პუნქტისა და „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტისა და 22-ე მუხლის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. გაიცეს შ.პ.ს. „ლება“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა – ლაგოდეხის რაიონში, სოფ. ჰერეთისკარში, „აგურის წარმოებაზე“;
2. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
3. ნებართვა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს;
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №54; 13.08.2010წ. და ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ ჭახნაკიას მოხსენებითი ბარათი.

Handwritten signature

გიორგი ხაჩიძე
მინისტრი

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა N 000052

კოდი M D 1

" 16 " " 08 " 2010 წ.

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი შ.პ.ს. „ლევა“
2. საქმიანობის მიზანი აგულის წარმოება
3. განსახორციელებელი საქმიანობის ადგილმდებარეობა ლავოდეხის რ-ნი, სოფ. ჰერეთისკარი
4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია ი.პ. „ზიადი გომეზანაშვილი“
5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში
6. ნებართვის გაცემის საფუძველი ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N54; 13.08.2010წ
7. ნებართვის პირობები ნებართვა მოქმედებს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შემთხვევაში

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა გაცემულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს უფლებამოსილი წარმომადგენელი (გვამრ, სახელმძღვანელო)

ლოტენიების და ნებართვების
სამსახურის უფროსი
ნიკოლოზ ჭახნაია